

Yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvien käytäntöjen kehittäminen

Johdanto

Valtiovarainministeriössä on käynnissä hanke valtionavustustoiminnan kehittämiseksi ja valtionavustusprosessin digitalisoimiseksi. Valtionavustushankkeessa toimii yritysjaosto, joka selvittää ja selkeyttää yrityksille ja muille taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille myönnettävien valtionavustusten muodostamaa kokonaisuutta ja valtionavustuksiin liittyviä käytäntöjä.

Yritysjaosto on valmistellut selvityksensä perusteella raporttiluonnoksen yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvien käytäntöjen kehittämisestä. Valtiovarainministeriö pyytää siitä lausuntoja, jotka otetaan huomioon selvitystä valmisteltaessa ja raporttia viimeisteltäessä. Raportti julkaistaan valtiovarainministeriön julkaisusarjassa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Tausta

Valtionavustustoimintaa kehitetään ja valtionavustusprosessia digitalisoidaan valtiovarainministeriön hankkeessa, jonka viides ja viimeinen vuosi päättyy 31.12.2023. Valtionavustushankkeen tavoitteena on lisätä valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä, tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta.

Tavoitteisiin päästään digitalisoimalla valtionavustusprosessia ja kehittämällä valtionavustustoimintaa yhteisen toimintamallin suuntaisesti valtionapuviranomaisissa. Valtionavustustoimintaa varten perustetaan kansallinen tietovaranto ja kehitetään siihen sisältyvät digitaaliset palvelut (Haeavustuksia.fi; Tutkiavustuksia.fi; Hallinnoivavustuksia.fi), jotka valtionapuviranomaiset ottavat käyttöön vaiheittain.

Yritysjaosto

1. laatii kartoituksen yrityksille myönnettävien valtionavustusten muodostamasta kokonaisuudesta;
2. selvittää erityiskysymyksiä, jotka koskevat yrityksille myönnettäviä valtionavustuksia ja niihin liittyviä käytäntöjä ja jotka pitää ottaa huomioon valtionavustustoiminnan tietovarantoa valmisteltaessa;

3. osallistuu valtionavustustoiminnan yhteisen toimintamallin ja sitä tukevien digitaalisten palvelujen ketterään ja käyttäjälähtöiseen kehittämiseen tuottamalla ratkaisuehdotuksia erityisesti yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvistä kysymyksistä;
4. selvittää, mitä pohjatietoja yrityksistä voitaisiin tuottaa valtionavustusasioiden käsittelyyn automaattisesti ja miten valtionapuviranomaisten pitäisi ottaa pohjatiedot huomioon valtionavustustoiminnassaan;
5. selvittää mahdollisuudet kehittää ja yhdenmukaistaa valtionapuviranomaisten käytäntöjä, jotka liittyvät yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin ja laatia asiaa koskeva esitys.

Yritysjaoston toimikausi alkoi 1.1.2023 ja se päättyy suunnitellusti 31.10.2023.

Tavoitteet

Lausuntopyynnön tavoitteena on saada asiantuntijapalautetta selvityksen valmistelua ja raportin viimeistelyä varten. Palautetta pyydetään sekä valtionapuviranomaisilta että valtionavustusten hakijoilta ja saajilta sekä niiden edustajilta, kuten järjestöiltä. Raporttia ja siinä tehtyjä ehdotuksia hyödynnetään valtionavustustoiminnan kehittämisessä ja valtionavustusprosessin digitalisoinnin jatkamisessa. Sen lisäksi kehittämisehdotuksia on tarkoitus viedä käytäntöön valtionapuviranomaisten kanssa.

Raporttiluonnoksessa kuvataan valtiontuen, yritystuen ja valtionavustuksen käsitteitä ja käsitteiden välisiä suhteita sekä yrityksille myönnettävien valtionavustusten muodostamaa kokonaisuutta. Raporttiluonnoksessa tunnistetaan valtionavustuslain muutostarpeita, käydään lävitse valtionavustusten suunnittelua ja arviointia, pohditaan valtionapuviranomaisten välisen tiedonvaihdon helpottamista sekä kartoitetaan tietovarantoja.

Raporttiluonnoksessa ei esitetä muutoksia esimerkiksi valtiontuen suuntaviivoihin tai valtiontukisääntöihin eikä raporttiluonnoksessa oteta kantaa yritystukien kohdentamiseen.

Lausuntoja pyydetään erityisesti yritysjaoston tekemistä kehittämisehdotuksista, joiden tarkoituksena on yhtenäistää hallinnon menettelyjä, lisätä asiakaslähtöisyyttä ja keventää valtionavustusten hakijoiden ja saajien hallinnollista taakkaa ja työmäärää. Kutakin kehittämisehdotusta perustellaan sitä käsittelevässä luvussa, minkä lisäksi kehittämisehdotukset kootaan yhteen raporttiluonnoksen seitsemänneksi luvuksi. Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa kehittämisehdotusten tarkoituksenmukaisuuteen ja toteuttamiskelpoisuuteen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään toimittamaan ensisijaisesti Lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta tähän lausuntopyyntöön vastaamalla. Lausunnon antamiseksi ei tarvitse vastata jokaiseen kysymykseen, vaan lausunnonantaja arvioi, mihin asioihin se haluaa keskittyä lausunnossaan. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet löytyvät lausuntopalvelu.fi sivuilta kohdasta Ohjeet > Käyttöohjeet. Tukea

voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om(at)om.fi.

Lausunnon voi antaa myös sähköpostitse lähettämällä sen valtiovarainministeriön kirjaamoon (kirjaamo.vm(at)gov.fi). Sähköiset lausunnot tulee toimittaa pdf-, word-, tai rtf-tallennusmuodossa. Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/32537/2022.

Lausunnon voi antaa joko organisaatio tai yksittäinen henkilö. Myös muut kuin lausuntopyynnön vastaanottajat voivat antaa asiassa lausuntonsa, ja lausuntopyyntöä saa jakaa vapaasti eteenpäin.

Lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelun lisäksi hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausuntopyyntö on julkaistu 8. päivänä syyskuuta 2023. Raporttiluonnosta koskeva lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2. päivänä lokakuuta 2023.

Valmistelijat

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, erityisasiantuntija
valtiovarainministeriö
puh. 0295 160 197
mikko.lehtonen(at)gov.fi

Raporttiluonnoksen valmistelleen yritysjaoston kokoonpano

Hallitusneuvos Elise Pekkala, työ- ja elinkeinoministeriö, puheenjohtaja
Erityisasiantuntija Konsta Luukka, liikenne- ja viestintäministeriö
Johtava asiantuntija Juuso Kalliokoski, maa- ja metsätalousministeriö
Erityisasiantuntija Anu Häkli, ympäristöministeriö
Asiantuntija Sari Gyllenbögel, Innovaatorahoituskeskus Business Finland
Yksikön päällikkö Pasi Loukasmäki Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Johtava asiantuntija Reijo Martikainen, Ruokavirasto
Erityisasiantuntija Pekka Kouhia, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Erityisasiantuntija Ulla Suomela, valtiovarainministeriö
Erityisasiantuntija Marita Virtanen, valtiovarainministeriö

Linkit

<https://vm.fi/valtionavustustoiminnan-kehittaminen> - Valtionavustustoiminnan kehittäminen (valtionavustushanke)

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM157:00/2022> - Valtionavustushankkeessa toimiva yritysjaosto

<https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/muut-palvelut/valtionavustuspalvelut/> -
Valtionavustustoiminnan tietovaranto ja siihen sisältyvät palvelut

Liitteet:

[Yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvien käytäntöjen kehittäminen - raporttiluonnos.pdf](#) - Yrityksille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvien käytäntöjen kehittäminen -raporttiluonnos

Jakelu:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiavirasto
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Euroopan unionin sisäasioiden rahastot
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Innovaatorahoituskeskus Business Finland
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Kansallisarkisto
KEHA-keskus
Kela
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keskuskauppakamari
Kymenlaakson liitto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Museovirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus

Palosuojelurahasto
Perheyritysten liitto
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen liitto
Rajavartiolaitos
Rakennerahastot
Ruokavirasto
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEA
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Suomen Akatemia
Suomen elokuvasäätiö
Suomen metsäkeskus
Suomen riistakeskus
Suomen startup-yhteisö
Suomen yrittäjät
Taiteen edistämiskeskus
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Valtiokonttori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Yrittäjien neuvottelukunta

1 LAUSUNNONANTAJAN TAUSTATIEDOT

Valitse sopivin vaihtoehto:

- Valtionapuviranomainen
- Muu viranomainen
- Yritys
- Muu yhteisö
- Yksityishenkilö
- Muu

2 SELVITYS

Mitä mieltä olette raporttiluonnoksesta yleisesti? Liittyykö yrityksille (ja muille taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille) myönnettäviin valtionavustuksiin jokin sellainen asia, jota raporttiluonnoksessa ei vielä käsitellä tai oteta huomioon? Jos niin, mikä?

3 YRITYSJAOSTON TEKEMÄT KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Valtionavustushankkeessa toimiva yritysjaosto tekee raporttiluonnoksessaan neljä kehittämissuositusta. Kussakin luvussa (3–6) on yksi kehittämissuositus, minkä lisäksi ne on koottu yhteen raporttiluonnoksen seitsemänten lukuun. Mitä mieltä olette kehittämissuosituksista sekä niiden tarkoituksenmukaisuudesta ja toteuttamiskelpoisuudesta? Tarkastelkaa asiaa esimerkiksi hallinnon menettelyjen, asiakaslähtöisyyden ja hallinnollisen taakan näkökulmista.

Valtionavustuslakia aletaan uudistaa yrityksille myönnettävät valtionavustukset ja niihin liittyvät käytännöt huomioon ottaen | Luku 3

Valtionavustukset suunnitellaan ja niiden vaikutukset arvioidaan huolellisesti | Luku 4

Yhteisillä digitaalisilla palveluilla lisätään valtionavustustoiminnan tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä ja helpotetaan valtionapuviranomaisten välistä relevantin tiedon vaihtamista | Luku 5

Tietovarantojen ja palveluiden yhteentoimivuutta lisätään valtionavustustoiminnassa | Luku 6

4 VALTIONAVUSTUSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Voitte antaa valtiovarainministeriön valtionavustushankkeelle yleistä palautetta valtionavustustoiminnan kehittämistä ja valtionavustusprosessin digitalisointia varten.

Lybeck Tuula
Valtiovarainministeriö

Lehtonen Mikko
Valtiovarainministeriö